

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/28/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124364512
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124364512.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., Žilina, Tolstého 1201/20, IČO: 50 496 166, zastúpeného advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., Žilina, Tolstého 1201/20, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: Generali Česká pojišťovna a.s., Praha - Nové Město, Spálená 75/16, Česká republika, IČO: 45 272 956, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Bratislava - mestská časť Karlova Ves, Lamačská cesta 3/A, IČO: 54 228 573, o zaplatenie 1.466,73 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 69C/4/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Na prejednanie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 69C/4/2024 j e p r í s l u š n ý Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd, na ktorom sa viedlo upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) postúpil vec vedenú na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1Up/1452/2024 Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu príslušnému na jej prejednanie. Postúpenie sporu Mestskému súdu Bratislava IV odôvodnil Okresný súd Banská Bystrica tým, že žalobca navrhol pokračovanie v konaní v zmysle § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní.

2. Mestský súd Bratislava IV s postúpením sporu nesúhlasil a predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že Mestský súd Bratislava IV nemá kauzálnu príslušnosť na prejednávanie obchodnoprávných sporov. Mestský súd Bratislava IV je toho názoru, že medzi sporovými stranami existuje obchodnoprávny vzťah, na ktorého prejednanie je podľa ustanovenia § 22 písm. a) CSP príslušný Mestský súd Bratislava III, pričom poukázal na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6Ndc/10/2024 a 5Ndob/68/2023. Mestský súd Bratislava IV ďalej uviedol, že pôvodný vzťah pred postúpením pohľadávky vykazoval znaky obchodnoprávneho vzťahu,

nakoľko so žalobcom zmluvu o nájme motorového vozidla a aj zmluvu o postúpení pohľadávky uzatvárala spoločnosť European Peripherals spol. s r.o. a žalobca si uplatňuje krátané poistné za škodu, ktorá vznikla poškodenému z dôvodu konania škodcu, ktorý bol povinne zmluvne poistený u žalovaného. V danom prípade ide podľa názoru Mestského súdu Bratislava IV o spor dvoch podnikateľských subjektov pri ich podnikateľskej činnosti, a teda malo by sa naň nazerať ako na obchodnoprávny spor, hoci ide aj o nároky z povinného zmluvného poistenia.

3. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu nie je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

5. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa ustanovenia § 40 a ustanovenia § 41 CSP zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9. Vzhľadom na skutočnosť, že k postúpeniu sporu (veci) môže dôjsť nielen za splnenia podmienok uvedených v § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ale aj pri splnení podmienok uvedených v § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, je potrebné pojem „postúpenie sporu“ použitý v texte § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku vykladať extenzívne, t. j. tak, že pod postúpením sporu je treba rozumieť nielen postúpenie sporu ako výsledok postupu súdu podľa § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ale aj ako výsledok postupu súdu podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

10. Najvyšší súd po preskúmaní predloženého spisu dospel k záveru, že z obsahu spisu, a podporne aj zo samotného návrhu na vydanie platobného rozkazu (č. 1. 6, z časti D označenej ako „Uplatňovaný peňažný nárok“, z bodu „skutočností významné pre rozhodnutie“) vyplýva, že žalobca si návrhom neuplatňuje obchodnoprávny nárok. Žalobca (resp. aj jeho právny predchodca) a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale náhrada škody uplatnená v tomto konaní nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Žalobca si uplatňuje voči poisťovni nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov na nutné užívanie náhradného vozidla, v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou na vozidle postupcu (poškodeného). Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv.

11. Na žalobcu (právnickú osobu) bola zmluvou o postúpení pohľadávky z 15. februára 2024 postúpená pohľadávka poškodeného (právnickej osoby). Pohľadávka spočíva v sume zodpovedajúcej poisťovňou krátenej časti škody vzniknutej z poistnej udalosti spôsobenej škodcom, t.j. osobou, ktorá mala so žalovanou poisťovňou uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení vozidiel. Náhradu škody si poškodený (v prejednávacom spore jeho právny nástupca) uplatňuje priamo voči poisťovateľovi a nie voči subjektu, ktorý mu spôsobil škodu. Medzi žalobcom (resp. postupcom) a žalovaným nie je v tomto prípade obchodný záväzkový vzťah. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z.z. a Občianskym zákonníkom. (obdobne uznesenia najvyššieho súdu 9Ndc/16/2024, 1Ndc/18/2024, 3Ndc/9/2024).

12. Vec prejednávajúci senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky poukazuje aj na uznesenie veľkého senátu sp. zn. 1VCdo/2/2024 zo dňa 12. novembra 2024, v ktorom veľký senát dospel k záveru, že obchodnoprávnym sporom nie je spor o náhradu škody medzi poškodeným a povinnou zmluvnou poisťovňou škodcu, vedený medzi takýmito stranami na základe osobitnej úpravy z ustanovenia § 15 ods. 1 vety druhej zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

13. Nakoľko má predmetný spor charakter občianskoprávny, a nie obchodnoprávny, na jeho prejednanie nie je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III (§ 22 písm. a) Civilného sporového poriadku) a nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu nie je preto dôvodný.

14. Na prejednanie sporu je všeobecne miestne príslušným súdom Mestský súd Bratislava IV (§ 12 ods. 2 v spojení s § 13 a § 15 ods. 1 Civilného sporového poriadku), na ktorý navrhol postúpiť vec aj žalobca v návrhu na pokračovanie v konaní.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.